

กระทู้ถามที่ ๓๖๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ขอให้ทำการศึกษาประโยชน์ของดินโป่งที่มีต่อมนุษย์และสัตว์

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

สภาพการดำรงชีวิตของสัตว์ป่าต่างๆ เช่น ช้าง เก้ง กวาง กระทิง ควายป่า ฯลฯ จะลงมากินดินโป่ง ในโป่งต่างๆ ที่มีอยู่ แสดงว่าในดินโป่งนั้นมีแร่ธาตุอาหารอยู่ และทราบว่าสมัยโบราณหญิงมีครรภ์จะต้องกินดินโป่ง จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เคยทำการวิเคราะห์วิจัยไว้บ้างหรือไม่ว่า สัตว์ป่า ช้าง เก้ง กวาง กระทิง ควายป่า มากินดินโป่ง มีผลอย่างไรต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ป่าเหล่านี้ สมัยก่อนดินโป่งเป็นยาของสัตว์และคน ขอทราบว่ามีคนและสัตว์กินเข้าไปแล้วเกิดผลดี ผลเสียอย่างไร ถ้ายังไม่เคยทำการวิเคราะห์ วิจัยไว้ จะขอให้ทำการวิเคราะห์ วิจัย ทั้งคุณประโยชน์และโทษอย่างไร ผลเป็นประการใด ขอทราบรายละเอียด

๒. ขอให้ทำการวิจัยว่ามีสารใดอยู่ในดินโป่ง สามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์เป็นยากับคน และสัตว์อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิคม วรรณัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๖๗ ร.

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี
เรื่อง ขอให้ทำการศึกษาประโยชน์ของดินโป่งที่มีต่อมนุษย์และสัตว์

ข้าพเจ้า นายชูชีพ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เคยทำการวิเคราะห์วิจัยไว้บ้างหรือไม่ว่า สัตว์ป่า ช้าง เก้ง กวาง กระทิง ควายป่า มากินดินโป่ง มีผลอย่างไรต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ป่าเหล่านี้ สมัยก่อนดินโป่งเป็นยาของสัตว์และคน ขอทราบว่ามีคนและสัตว์กินเข้าไปแล้วเกิดผลดี ผลเสียอย่างไร ถ้ายังไม่เคยทำการวิเคราะห์วิจัยไว้จะขอให้ทำการวิเคราะห์ วิจัย ทั้งคุณประโยชน์และโทษอย่างไร ผลเป็นประการใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑ ขอเรียนว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมป่าไม้ ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากดินโป่งของสัตว์ป่าในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สรุปลงดังนี้

ในดินโป่งมีธาตุอาหารซึ่งมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า เช่น แคลเซียม โซเดียม โปแตสเซียม เป็นต้น ซึ่งในพืชอาหารสัตว์โดยทั่วไป มักจะมีแร่ธาตุเหล่านี้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของสัตว์ โดยเฉพาะแคลเซียมและโซเดียม ดังนั้น สัตว์ที่กินพืชจำเป็นต้องกินดินโป่งเพื่อให้ขาดแคลนแร่ธาตุที่ขาดหายไปในการให้อาหารให้มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ ส่วนสัตว์ที่กินเนื้อต่างๆ ไม่จำเป็นต้องกินดินโป่ง เพราะในเนื้อมีแร่ธาตุและองค์ประกอบอื่นๆ เพียงพอต่อความต้องการแล้ว สำหรับมนุษย์โดยทั่วไปไม่มีความจำเป็นต้องกินดินโป่งเช่นกัน เพราะธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินโป่ง ซึ่งประกอบด้วย แคลเซียม ฟอสฟอรัส โปแตสเซียม โซเดียมคลอไรด์ แมกนีเซียม กำมะถัน เหล็ก สังกะสี ทองแดง แมงกานีส ซิลิกอน อลูมิเนียม และโททานียม สามารถหาทดแทนได้จากอาหารประเภทต่างๆ

สำหรับประโยชน์และโทษของธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินโป่ง มีดังนี้

แคลเซียม และฟอสฟอรัส

ประโยชน์ : ทั้ง ๒ ชนิด เป็นธาตุที่มีความสำคัญในการสร้างระบบโครงกระดูก ซึ่งเป็นโครงสร้างของร่างกาย

โทษ : ถ้าหากสัตว์ขาดธาตุแคลเซียม จะทำให้สัตว์อายุน้อยเกิดโรคกระดูกอ่อนและโรคกระดูกเปราะในสัตว์อายุมาก ทำให้ผลผลิตทั้งไข่และนมต่ำลง ในสัตว์ที่ออกลูกเป็นไข่จะทำให้เปลือกไข่บาง เจริญเติบโตช้า ถ้าหากสัตว์ขาดธาตุฟอสฟอรัส จะมีอาการคล้ายขาดธาตุแคลเซียม และทำให้ความสามารถด้านการสืบพันธุ์ต่ำลง

โปแตสเซียม โซเดียม และคลอรีน

ประโยชน์ : ธาตุทั้ง ๓ ทำหน้าที่ช่วยรักษาความดันออสโมซิส สมดุลย์ของกรด และด่างในร่างกาย ช่วยควบคุมการเคลื่อนย้ายไอออนต่างๆ เข้าสู่เซลล์ และควบคุมกระบวนการเมตาบอลิซึมของน้ำ

โทษ : ถ้าหากสัตว์ขาดธาตุทั้ง ๓ สัตว์จะแสดงอาการเบื่ออาหาร น้ำหนักและการเจริญเติบโตลด การให้ผลผลิตด้านเนื้อ นม ไข่ และขนจะลดลง

กำมะถัน

ประโยชน์ : ทำหน้าที่ควบคุมเมตาบอลิซึมของร่างกาย และยังเป็นส่วนประกอบของวิตามินบี ๑ (thiamine) และไบโอติน (biotin) ซึ่งเป็นวิตามินที่สำคัญ

โทษ : ถ้าหากสัตว์ขาดธาตุกำมะถัน จะเจริญเติบโตช้า ประสิทธิภาพในการใช้อาหารจะต่ำลง ในสัตว์ปีกจะทำให้ขนงอกช้า

แมกนีเซียม

ประโยชน์ : ทำหน้าที่ร่วมกับธาตุแคลเซียมและฟอสฟอรัสในการสร้างกระดูก

โทษ : ถ้าหากสัตว์ขาดธาตุแมกนีเซียม จะมีความดันเลือดต่ำเจริญเติบโตช้า และมีประสิทธิภาพในการใช้อาหารต่ำ มีอาการกล้ามเนื้อบิด อากาศสั้น ข้อเท้าอ่อน และมีน้ำลายออกมาก

เหล็ก

ประโยชน์ : เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของฮีโมโกลบินในเม็ดเลือดแดง

โทษ : ถ้าหากสัตว์ขาดธาตุเหล็ก จะมีอาการโรคโลหิตจาง การเจริญเติบโตช้า กระสับกระส่าย เหนื่อยเร็ว เบื่ออาหาร และมีความต้านทานโรคต่ำ

สังกะสี

ประโยชน์ : มีบทบาทสำคัญต่อการทำงานของเอนไซม์ โดยเฉพาะเอนไซม์คาร์บอนิก แอนไฮเดรส (carbonic anhydrase) ซึ่งอยู่ในเม็ดเลือดแดง เอนไซม์นี้ทำหน้าที่ในการขนส่งคาร์บอนไดออกไซด์ในเลือด

โทษ : ถ้าหากสัตว์ขาดธาตุสังกะสี จะมีอาการของการกินอาหาร และอัตราการเจริญเติบโตลดลง มีอาการผิดปกติทางผิวหนัง

ทองแดง

ประโยชน์ : ทำหน้าที่ร่วมกับธาตุเหล็กในการสร้างฮีโมโกลบิน ช่วยเร่งปฏิกิริยาของเอนไซม์ ช่วยสร้างความต้านทานโรค และช่วยเพิ่มเปอร์เซ็นต์การฟักออกเป็นตัวของสัตว์ปีก

โทษ : ถ้าหากสัตว์ขาดธาตุทองแดง จะแสดงอาการโรคโลหิตจาง ขนร่วง สีขนผิดปกติ ท้องร่วง เมื่ออาหาร บริเวณข้อเท้าจะบวมแดง กรณีสัตว์ขาดมากๆ กระจกจะแตกทำให้สัตว์เดินในท่าผิดปกติ

แมงกานีส

ประโยชน์ : ช่วยให้สัตว์เจริญเติบโตดี และมีความสามารถในการสืบพันธุ์สูงช่วยป้องกันไม่ให้เกิดโรคกระดูกเปราะ

โทษ : ถ้าหากสัตว์ขาดธาตุแมงกานีส จะแสดงอาการเป็นสัดซ้ำ การตกของไข่ผิดปกติ การเจริญเติบโตของระบบเต้านมและการผลิตนมไม่ดี

ดังนั้น การกินดินโป่งในสัตว์ป่า โดยเฉพาะสัตว์พวกที่กินพืช จึงมีความจำเป็นและมีประโยชน์ต่อสัตว์ป่า ทำให้การเจริญเติบโตดี และสุขภาพแข็งแรง สำหรับในกรณีของมนุษย์ยังไม่เคยมีการศึกษาในกรณีนี้จึงยังไม่สามารถสรุปได้ว่ามีผลดีหรือผลเสียอย่างไร

คำถามข้อที่ ๒ ขอให้ทำการวิจัยว่ามีสารใดอยู่ในดินโป่ง สามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์เป็นยา กับคนและสัตว์อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒ ในดินโป่งจะมีธาตุอาหาร ซึ่งประกอบด้วย แคลเซียม ฟอสฟอรัส โปแตสเซียม โซเดียมคลอไรด์ แมกนีเซียม กำมะถัน เหล็ก สังกะสี ทองแดง แมงกานีส ซิลิกอน อลูมิเนียม และโททานียม โดยแต่ละพื้นที่จะมีธาตุอาหารที่เป็นองค์ประกอบแตกต่างกันออกไปตามชนิดของป่า สภาพธรณีวิทยาและหินต้นกำเนิด นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่าปริมาณธาตุในดินที่พบในแต่ละฤดูกาลจะไม่เท่ากันด้วย

ดังนั้น ธาตุอาหารในดินโป่งจึงมีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า สามารถใช้เป็นแหล่งเสริมธาตุอาหารให้กับสัตว์ป่า หรือสัตว์เลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจได้ แต่ในกรณีของมนุษย์ยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อน